

POSTANOWIENIE

Dnia 4 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Leszek Bielecki

SSN Elżbieta Karska

w sprawie z odwołania X. Y.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z dnia [...] 2019 r.
w przedmiocie odmowy ponownego rozpatrzenia sprawy z odwołania od zmiany
podziału czynności,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
w dniu 4 marca 2025 r.,

odrzuca odwołanie.

Leszek Bielecki Paweł Wojciechowski Elżbieta Karska

UZASADNIENIE

Sędzia Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim X. Y. (dalej: Skarżący lub Odwołujący) 18 marca 2019 r. (data prezentaty Biura Krajowej Rady Sądownictwa) wniósł odwołanie od Uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z [...] 2019 r (dalej także: KRS lub Rada) o odmowie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej Uchwałą nr [...]1 Krajowej Rady Sądownictwa z 18 października 2018 r. w przedmiocie oddalenia odwołania od zmiany podziału czynności (dalej: „Uchwała”).

Na podstawie art. 44 ust.1, 2, 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j. Dz.U. 2019 r., poz. 84 dalej: ustawa o KRS lub u.KRS) Skarżący zaskarżył uchwałę w całości wnosząc o jej uchylenie oraz przekazanie

sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania celem wszechstronnego zbadania sprawy i w kontekście przywołanych poniżej okoliczności wydania przez Radę uchwały o ponownym rozpatrzeniu sprawy, a odnośnie zaś merytorycznego rozpoznania sprawy jej umorzenia przez Radę wobec niemożliwości wydania rozstrzygnięcia na skutek upływu czasokresu zarządzeń Prezesów Sądu.

Skarżący zarzucił, iż Uchwała została wydana:

1. z naruszeniem przepisów prawa procesowego:
1. art. 28 ust. 3 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa poprzez odmowę wyłączenia w trakcie posiedzenia w dniu 11.01.2019 r. od ponownego rozpatrzenia sprawy sędziów - członków KRS M. N. i J. D. wobec faktu uprzedniego wyrażenia przez nich poglądu w sprawie pełniąc obowiązki członków zespołu, przygotowujących sprawę w trakcie rozpoznania mojego odwołania rozstrzygniętą w dniu 18.10.2018r.;
2. art. 28 ust. 3 w zw. z art. 33 ust. 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa w zw. z § 9 ust. 4 regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12.09.2017 r. poprzez zaniechanie przedstawienia wszystkim członkom Rady rzeczywistego i pełnego powodu wniosku o wyłączenie sędziów D. D., M. J., D. W., J. M., J. K. i R. P., wskazanego w treści mojego pisma z 05.10.2018r., a mianowicie możliwych bliskich relacji między autorem projektu podziału czynności Prezesem Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim i oddziału [...] stowarzyszenia sędziów I., a sędziami - członkami KRS, którzy są lub byli członkami tego stowarzyszenia pomimo próśb w tym zakresie członków Rady, przedstawionych w trakcie posiedzenia w dniu 11.01.2019 r.,
3. art. 21 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa poprzez nieprawidłowe przeprowadzenie w trakcie posiedzenia w dniu 11.01.2019 r. głosowania nad wnioskiem o wyłączenie sędziego M. N. podczas którego sędzia D. D. zmieniał zdanie oddając na wstępie głos za wyłączeniem, a potem przeciwko wyłączeniu, jak również błędnie licząc głosy oddane za wyłączeniem sędziego,
4. art. 30 ust. 1 - 2 w zw. z art. 33 ust. 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa poprzez zaniechanie Przewodniczącego Rady wystosowania

żądania do właściwych organów Sądu nadesłania niezbędnych dokumentów w tym akt osobowych innych sędziów Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim w szczególności sędzi M. M. (poprzednio L.) w kontekście przyjęcia w toku postępowania jako podstawy uchwały z 18.10.2018r. za prawdziwy fakt mojego rzekomego najkrótszego stażu spośród wszystkich sędziów wskazanego wydziału oraz w kontekście treści mojego zarzutu kwestionującego powyższy fakt, potwierdzonego wydrukiem postanowienia Prezydenta RP,

5. art. 33 ust. 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa w zw. z § 9 ust. 4 regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12.09.2017 r. poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy oraz całości zarzutów mojego wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z dnia 22.10.2018r. skutkujące brakiem świadomości wszystkich członków Rady co do rodzaju i wagi dotychczasowych nieprawidłowości, a mianowicie:

- zaniechanie przedstawienia przez członków zespołu w szczególności przewodniczącego w dniu 11.01.2019 r. pozostałym członkom Rady jakichkolwiek okoliczności posłużenia się nieprawdziwymi informacjami, stanowiącymi jedyną podstawę uchwały z dnia 18.10.2018 r. odnośnie rzekomego najkrótszego stażu pracy Skarżącego spośród wszystkich sędziów wydziału karnego, a przez to uniemożliwienie wszystkim członkom Rady przeprowadzenie analizy wpływu takiej okoliczności na podjętą decyzję;
- zaniechanie przedstawienia przez członków zespołu w szczególności przewodniczącego w dniu 11.01.2019 r. pozostałym członkom Rady faktu wyrażenia zgody przez sędzię X.1 Y.1 na przeniesienie z wydziału karnego do wydziału rodzinnego według tożsamego podziału czynności, co w kontekście treści przepisu art. 22a § 4a i § 4b pkt 2 ustawy o ustroju sądów powszechnych skutkowało pozbawieniem racji bytu skarżone zarządzenia, potwierdzonego przedłożonym przeze mnie wydrukiem podziału czynności,

- zaniechanie przedstawienia przez członków zespołu w szczególności przewodniczącego w dniu 11.01.2019 r. pozostałym członkom Rady faktu złożenia przez skarżącego jeszcze przed posiedzeniem w dniu 18.10.2018r. wniosku o wyłączenie się od rozpoznania przedmiotowej sprawy sędziów, którzy są członkami stowarzyszenia „[...]” z powodów, które wskazałem w treści uzupełnienia odwołania z dnia 05.10.2018 r., przy czym sprawozdawca sędzia M. Nawacki jest lub przynajmniej był członkiem tego stowarzyszenia, podobnie jak i choćby sędzia M J., który przyznał to podczas posiedzenia w dniu 11.01.2019 r.,

6. art. 42 ust. 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa poprzez sporządzenie uzasadnienia zaskarżonej Uchwały w sposób uniemożliwiający jej kontrolę przez Sąd Najwyższy unikając przywołania istoty zarzutów mojego wniosku i odniesienia się do nich, a przede wszystkim głównego zarzutu posłużenia się w trakcie wydawania uchwały w dniu 18.10.2018 r., nieprawdziwą informacją odnośnie rzekomego najkrótszego stażu Skarżącego pracy spośród wszystkich sędziów wydziału karnego w żaden sposób bliżej nic wyjaśniając w jaki sposób mogłem ten zarzut przedstawić w treści odwołania skoro ten fakt poznałem dopiero z chwilą podjęcia uchwały w dniu 18.10.2018 r. zaś wcześniej nikt nigdy nie przedstawił mi powodu przeniesienia powiązanego ze stażem,
7. z naruszeniem prawa materialnego, a mianowicie art. 186 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wobec sprzeniewierzenia się przez Krajową Radę Sądownictwa zasadzie stania na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów poprzez przeprowadzenie postępowania pomimo licznie przedstawionych zastrzeżeń z mojej strony wbrew przepisom i podstawowym standardom państwa prawa bez jakiejkolwiek weryfikacji dokumentacji oraz oświadczeń przedstawionych przez Prezesów Sądu Rejonowego i Okręgowego, nominowanych w 2017 r. wyłącznie w oparciu o decyzję przedstawiciela władzy wykonawczej - aktualnego Ministra Sprawiedliwości.

W odpowiedzi na powyższe odwołanie Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o odrzucenie odwołania, jako niedopuszczalnego. Rada wskazała, że odwołanie

zasługuje na odrzucenie a limine, ponieważ na uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie rozpoznania odwołania od podziału czynności nie przysługuje środek zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało odrzuceniu, jako niedopuszczalne.

W pierwszej kolejności podnieść należy, że w analogicznej kwestii wypowiedział się już Sąd Najwyższy w postanowieniach z 14 czerwca 2023 r. (sygn. I NKRS 5/23) oraz z 5 września 2023 r. (sygn. I NKRS 38/23), a także z 17 kwietnia 2024 r. (sygn. I NKRS 47/23). Sąd Najwyższy w składzie orzekającym podziela pogląd prawny wyrażony w tych orzeczeniach co do niedopuszczalności odwołania od uchwały KRS.

Zaskarżoną uchwałą Krajowa Rada Sądownictwa odmówiła ponownego rozpoznania sprawy zakończonej uchwałą nr [...]1 Krajowej Rady Sądownictwa z 18 października 2018 r. w przedmiocie oddalenia odwołania od zmiany podziału czynności. Uchwała ta kończy zatem postępowanie mające za przedmiot odwołanie od decyzji o zmianie podziału czynności w sposób skutkujący zmianą zakresu jego obowiązków, o którym stanowi art. 22a § 5 p.u.s.p.

Zgodnie z art. 22a § 5 p.u.s.p. sędzia, któremu zmieniono podział czynności w sposób skutkujący zmianą zakresu jego obowiązków, w szczególności przeniesieniem do innego wydziału sądu, może odwołać się do Krajowej Rady Sądownictwa w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania nowego zakresu obowiązków. Odwołanie nie przysługuje w przypadku: 1) przeniesienia do wydziału, w którym rozpoznaje się sprawy z tego samego zakresu; 2) powierzenia obowiązków w tym samym wydziale na zasadach obowiązujących pozostałych sędziów, a w szczególności odwołania przydziału do sekcji lub innej formy specjalizacji.

W judykaturze wskazuje się, że brzmienie powyższego przepisu nie pozostawia wątpliwości, iż zasadniczym powodem przyznania sędziemu prawa do odwołania się do KRS od zmiany podziału czynności nie było stworzenie dodatkowej gwarancji przestrzegania przez prezesa sądu przepisów o podziale

czynności jako takich, lecz miało ono umożliwić mu kwestionowanie zmiany podziału czynności, która skutkuje zmianą zakresu jego obowiązków, w szczególności (a więc nie tylko), przeniesieniem do innego wydziału sądu, w sposób przezeń nieakceptowany (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 czerwca 2023 r., I NKRS 5/23 i z 5 września 2023 r., I NKRS 38/23).

Stosownie zaś do art. 22a § 6 p.u.s.p. odwołanie od podziału czynności sędziego wnosi się za pośrednictwem prezesa sądu, który dokonał podziału czynności objętego odwołaniem. Prezes sądu przekazuje odwołanie Krajowej Radzie Sądownictwa w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania wraz ze stanowiskiem w sprawie. Krajowa Rada Sądownictwa podejmuje uchwałę uwzględniającą albo oddalającą odwołanie sędziego, mając na uwadze względy, o których mowa w § 1. Uchwała Krajowej Rady Sądownictwa w sprawie odwołania, o którym mowa w § 5, nie wymaga uzasadnienia. Od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa odwołanie nie przysługuje. Do czasu podjęcia uchwały sędzia wykonuje obowiązki dotychczasowe.

Zgodnie z art. art. 44 ust. 1 u.KRS uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Takim przepisem odrębnym jest właśnie art. 22a § 6 p.u.s.p., zgodnie z którym od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie odwołania od podziału czynności odwołanie nie przysługuje. Skoro zatem art. 22a § 6 p.u.s.p., jako przepis szczególny, wyklucza stosowanie przepisu ogólnego, czyli art. 44 ust. 1 u.KRS – zgodnie z regułą specjalności (*lex specialis derogat legi generali*) – nie ma możliwości merytorycznego rozpoznania wniesionego przez Skarżącego odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Uchwałą nr [...] z [...] 2019 r. w przedmiocie odmowy ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej oddaleniem odwołania od zmiany podziału czynności sędziego.

Z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika jednoznacznie, że od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie rozpoznania odwołania od zarządzenia w przedmiocie podziału czynności, odwołanie do Sądu Najwyższego nie przysługuje (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 8 grudnia 2022 r., I NKRS 60/22; 8 grudnia 2020 r., I NO 76/20; 3 sierpnia 2020 r., I NO 80/20; 9

czerwca 2020 r., I NO 173/19). Postępowanie przed Krajową Radą Sądownictwa w przedmiocie odwołania od zarządzenia w przedmiocie podziału czynności ma charakter wewnętrzny/służbowy, nie jest więc „sprawą” w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, w której musi być zagwarantowana droga sądowa (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2020 r., I NO 173/19; 3 sierpnia 2020 r., I NO 80/20).

W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego pojęcie „sprawy” interpretuje się szeroko, przyjmując jednak, że „sprawą” nie jest spór wewnątrz organu władzy publicznej, w tym sprawa ze stosunku nadrzędności i podporządkowania między organami państwowymi oraz sprawa ściśle związana z podległością służbową w relacji między przełożonymi i podwładnymi w organach państwowych (zob. wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z 9 czerwca 1998 r., K 28/97; z 10 maja 2000 r., K 21/99; z 18 maja 2004 r., SK 38/03; z 30 października 2012 r., SK 20/11; z 6 listopada 2012 r., K 21/11; z 26 listopada 2019 r., P 9/18).

Sędziowie podlegają nadzorowi administracyjnemu w zakresie właściwego toku wewnętrznego urzędowania sądu sprawowanego przez prezesów sądów (art. 9a § 1 p.u.s.p.). W ramach tego nadzoru prezesi sądów są upoważnieni do ustalania podziału czynności, który określa: 1) przydział sędziów, asesorów sądowych i referendarzy sądowych do wydziałów sądu, 2) zakres obowiązków sędziów, asesorów sądowych i referendarzy sądowych i sposób ich uczestniczenia w przydziale spraw, 3) plan dyżurów oraz zastępstw sędziów, asesorów sądowych i referendarzy sądowych (art. 22a § 1 p.u.s.p.). Spór między sędzią a prezesem sądu co do sposobu ustalenia podziału czynności odbywa się w ramach ściśle rozumianego stosunku służbowego wewnątrz organu władzy sądowniczej. Sędzia nie występuje w tym sporze jako osoba prywatna. W takiej sytuacji spór tego rodzaju nie może zostać uznany za „sprawę” w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 3 sierpnia 2020 r., I NO 80/20; 8 grudnia 2020 r., I NO 76/20).

Z kolei w art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284; dalej jako EKPC) prawo do sądu jest ujęte węższej niż w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, ponieważ obejmuje ono wyłącznie sprawy o charakterze

cywilnym i karnym. Tym samym z zakresu art. 6 EKPC wyłączone są sprawy z zakresu prawa publicznego, do których należą m.in. spory urzędnicze. W orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przyjmuje się, że art. 6 EKPC nie ma zastosowania, jeśli w przypadku sporów wewnątrz aparatu władzy publicznej prawo wyraźnie wyłącza ochronę sądową oraz jeśli istnieje obiektywne uzasadnienie dla takiego rozwiązania (wyrok ETPC z 19 kwietnia 2007 r., Vilho Eskelinen i inni przeciwko Finlandii, § 62).

Wobec braku przekonującej argumentacji pozwalającej na powzięcie poważnych i uzasadnionych wątpliwości co do zgodności przepisu art. 22a § 6 p.u.s.p z Konstytucją RP i EKPC, Sąd Najwyższy nie może pominąć tej regulacji.

Reasumując, stwierdzić należy, że zakres gwarancji niezawisłości sędziów i niezależności sądów, określony w Konstytucji RP oraz przepisach wiążącego Rzeczpospolitą Polską prawa europejskiego, jak również istota urzędu sędziego i służebna relacja przepisów dotyczących służby sędziowskiej do konstytucyjnych regulacji dotyczących choćby wolności, praw i obowiązków człowieka i obywatela, nie przemawiają za koniecznością uznania, że zmiana zakresu obowiązków sędziego poprzez przeniesienie go do innego wydziału jest sprawą, w której konieczne jest zapewnienie drogi sądowej.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS orzekł, jak w sentencji postanowienia.

Leszek Bielecki

Paweł Wojciechowski

Elżbieta Karska

[SOP]

[r.g.]